

Gőztéglagyár üzemének vitelére alakult közkereseti társaság vagyontétéül csak az ingatlan használati szolgálma tekinthető, ha az ingatlan a volt tulajdonosok tulajdonában maradt. (Közig. Biróság 14.323/1928. P. sz.) Az illeték alapjául szolgáló szerződés szerint a panaszosok a tulajdonukat képező gőztéglagyár üzemének vitelére alakítottak közkereseti társaságot.

Vagyontétjükül tehát nem maga a gőztéglagyár és annak felszerelése, miként azt a kir. pénzügyigazgatóság tévesen megállapította, hanem annak csupán használati szolgálma tekinthető, mert maga a téglagyár a hiteles alakban bemutatott telekkönyvi betétmásolat szerint továbbra is a panaszosok változatlan telekkönyvi tulajdonában maradt.

Erre való tekintettel az 1920:XXIV. t.-c. 13. §-ának 3. pontja értelmében fizetendő ingatlan-vagyonátruházási illeték alapjául csupán a használati szolgálat értéke vehető.

Ez az érték, minthogy a szerződés 9. pontja szerint a társaság tartama egy évben, fel nem oszlás esetében pedig további bizonytalan időben van meghatározva, — a bélyeg és illetékek iránti törvények és szabályok hivatalos összeállítása 61. §-ának e) és f) pontjai értelmében a használati szolgálat egyévi értékének a négyszerese.

A téglagyár és felszerelésének nem vitás értéke 1,100.000.000 korona, vagyis 88.000 pengő lévén a használati szolgálat egy évi értéke, az 1920. évi XXXIV. t.-c. 34. §-a szerint 4400 pengő, az illeték alapja tehát (4400×4) 17.600 P, amelyből 5%-tólival 880 P vagyonátruházási illeték jár.

Hatósági jóváhagyáshoz kötött ingatlanátruházásnál az előleges illetékbe fizetés a jóváhagyásról szóló értesítés kézbesítésének napját követő 15 nap aiatl eszközlendő. (Közig. Biróság 11.076/1928. P. sz.) Az 1923. évi 117.303. P. M. számú rendelet első szakaszának utolsó bekezdése szerint a felfüggesztő feltételhez, tehát a hatósági jóváhagyáshoz vagy hozzájáruláshoz kötött jogügyletektől is, ha a hatósági jóváhagyás még az illeték kiszabása előtt bekövetkezik, az illeték fizetésére kötelezett fél köteles az előleges befizetést a jóváhagyás bekövetkezésétől számított 15 napon belül teljesíteni, ennek elmulasztása pedig az 1924. évi 5001. P. M. számú rendelet 20. §-a értelmében 12%-os késedelmi kamat fizetésével jár.

Minthogy azonban az ezirányban e helyről elrendelt bizonyítási eljárás során beszerzett adatok igazolása szerint a kiszabás alapjául szolgált szerződéshez való hozzájárulásról szóló értesítés a panaszosok képviselőjének, dr. G. Á. budapesti ügyvéd kezéhez 1926. évi május hó 18-án kézbesítetett, ki kellett mondani, hogy a panaszosok késedelmi ka-

matot csak az említett kézbesítés napját követő 15 nap elteltétől, tehát 1926. évi június hó 3-tól kötelesek fizetni.

Árverési vétel esetén is a megelőző utolsó 5 évben elért vételár vehető az illeték alapjául, (Közig. Biróság 11.995/1928. P. sz.) A panaszosok által árverésen 8800 P-ért megszerzett ingatlan az árverést megelőző egy éven belül 11.700 P-ért cserélt gazdaság és miután az ingatlanok árverésen történt megszerzése esetén az 1920:XXXIV. t.-c. 103. §-ának (1) bekezdése szerint ugyanazok a szabályok állanak, amelyek az adás-vételre érvényesek, a 25. §. (2) bekezdésének 1. pontja alapján az ingatlan utolsó átruházása alkalmával elért vételár helyesen vétetett az illeték kiszabásának alapjául.

A kötelezvény akkor sem tekinthető váltóhitelbiztosítéki okiratnak, ha az adások a követelésre váltófedezetet is adtak. (Közig. Biróság 13.791/1928. P. sz.) Az ily módon létrejött jogügylet az egyszerű kölcsönügylet ismérveit tartalmazza, s az arról készült okirat egyszerű kölcsönszerződés.

Ezen nem változtat s nem ruházza fel az okiratot váltóhitelbiztosítéki okirat jellegével az a körülmény, hogy az adások a követelésre még váltófedezetet is adtak.

Váltóhitel-biztosítéki okiratról csak annál a jogügyletnél lehet szó, ahol a nyújtott hitel keretében felhasználható összeg nem mint az okirat felvétele alkalmával leszámolt és kézhez vett kölcsöntőke szerepel, hanem az a benyújtandó váltók alapján egészben vagy részben nyer folyósítást a hitelnyújtó pénzügyintézet, illetve külföldi hitelező részéről a benyújtandó váltó, vagy váltók időpontjában.

Mínthogy a bélyeghiányosnak talált okiratban a kölcsön leszámolása, kézhezvétele, a visszafizetés időpontja határozott megállapítást nyert,

minthogy az okirat ily módon köztörvényi uton érvényesíthető kötelezvénynek minősül,

minthogy mint ilyen, nem vonható a 902/1925. Pü. miniszteri rendeletben előirt kedvezményes elbánás alá, ezek alapján kellett a panaszt elutasítani.

Új, teljesen átdolgozott kiadásban megjelent

A magyar kereskedelmi és váltójog vázlata

Irta: Dr. KUNCZ ÖDÖN

Az első kiadás megjelenése óta a jogalkotás és jogalkalmazás terén igen sok új kérdést oldottak meg. Ezen új anyag bekapcsolásával a könyv erősen bővült. A bírói gyakorlat közlésével a tételes jog hiányait egészíti ki. A munka két kötetben jelent meg.

Az első kötet bolti ára 24.— P

A második kötet bolti ára 30.— P